

Akkor jó a társasági adó, ha egységes

Csaba László szerint a járulékcökkentésre régóta nagy szükség lenne Magyarországon, különben nincs mód a bérek emelésére

Szajlai Csaba – 2016.11.19. 01:17

Az egységes társasági adókulcs jó, amennyiben senki, így a nagy befektetők sem mentesülnek alóla. Továbbá az is jó lenne, ha a lehető legtöbb adónem hasonló rátával adózna, megelőzendő az „adóoptimalizálást” – jelentette ki lapunknak Csaba László akadémikus.

Sokakat itthon lehetne tartani – mondta Csaba László (Fotó: Hegedüs Róbert)

A Közép-európai Egyetem közgazdászprofesszora úgy tartja, jó irány a járulékcökkentés is, a minimálbér-emelés azonban nincs végiggondolva. Az egyetemi tanár szerint a gazdaság föllendítéséhez az intézményi bizalom, a kiszámíthatóság és a szabályozás átláthatósága szükséges.

– Hogy értékeli a kilencszázalékos, egységes társasági adókulcs bevezetését?

– Minden olyan adókulcs, ami egységes, jobb a nem ismert – önkényes – véletlenszerűen „szóró” kulcsnál. Így az egységes társasági adókulcs is jó, főtve ha senki, például a nagy

befektetők sem mentesülnek alóla. Továbbá az is jó lenne, ha a lehető legtöbb adónem hasonló rátával adózna, megelőzendő az „adóoptimalizálást”.

– Munkaerőhiány és bérfeszültség van, ennek kapcsán jelentős minimálbér-emelést és járulékcsoökkentést is tervez a kormány. Jó irányba történik az elmozdulás?

– A járulékcsoökkentésre régóta nagy szükség lenne, különben nincs mód a béremelésre. Emellett fontos, hogy a nyugdíj- és az egészségügyi kassza régóta nem önfinanszírozó, nem biztosítási elven működik, hanem adókból. Ezért az ellátás szempontjából közömbös, a foglalkoztatás szempontjából azonban nem, hogy milyen közteher-tételekből áll mindez össze. A minimálbér emelése nincs jól végiggondolva. A kereskedelemben, a mezőgazdaságban és a családi vállalkozások körében már most is komoly elszívó hatást jelent a közmunka. És e körben egyszerűen nem tudják kitermelni a jelentősen magasabb bérköltséget. A feketefoglalkoztatás fog növekedni.

– Egyébként lehet viszonylag könnyen orvosolni ezt a három neuralgikus témát, a munkaerőhiányt, az alacsony béreket s az ebből fakadó kivándorlást?

– Nem, mert ezekhez egyfelől az oktatást – nem pusztán a szakmunkásképzést – kellene fejleszteni. Emellett a termelékenységét kellene növelni, de ez nem egyszerű az adott feltételek mellett. A juttatások jelentős differenciálásával sokakat itthon lehetne tartani – a Magyar Tudományos Akadémia Lendület programja éppen ezt teszi. De sajnos csak nagyon-nagyon keveseket értünk el.

– Gazdaságélénkítő csomaggal is kirukkolt a kormány. Ipari parkok, megyei városok fejlesztése, tőzsdeprogram. Mire lesz ez elegendő?

– Úgy látom, e programokban több a jó szándék, mint a tárgyyszerű és számszerű előzetes elemzésekre, képesség-felmérésekre és finanszírozási keretekre is tekintettel lévő üzleti terv. Különösen az ipari parkok tűnnek egyfajta, évtizedek óta meglévő gumicsontnak.

– Indokolt az új gazdaságpolitikai keret?

– Bizonyára igaz az, hogy az európai uniós forrásokra épülő növekedést valami mással, a belső forrásokra és a versenyképesség javulására alapozó s ekképpen belátható időn belül magasabb bérszintet is hozó modellel kell felváltanunk.

- Pár év, s kifutnak az uniós források, miből lesz itt pénz a fejlesztésekre?
- Úgy gondolom, megkerülhetetlenné válik annak a régi tételnek a belátása, hogy megtakarítás nélkül nincs fedezete a beruházásnak. Megtakarítani főképp az állam képes, főképp gazdasági – és nem jóléti – funkcióinak tervszerű, ütemezett leépítésével. Nem a szabályozásra gondolok, amit erősíteni kell, hanem a termelő, kereskedő, szolgáltató, monopolizáló lépésekre. Szükség lenne az adósság jelentős csökkentésére, amit kiegyensúlyozott költségvetéssel, az alaptörvény adósságszabályainak alkalmazásával lehet elérni. Ezzel teremtődne meg a tér ahhoz, hogy több pénzt hagyjanak a magánszféránál, ami a háztartások és a cégek beruházásait élénkítené.
- Jelentősen lelassult a GDP a harmadik negyedévben, kell aggódnunk a gazdasági növekedésért?
- A beruházások visszaesése nagymértékű, és az építőipar – az állami élénkítő intézkedések ellenére – ugyancsak majdnem tíz százalékkal visszaesett. Emellett munkaerőhiány is van, a pénzügyi közvetítés drága és nehézkes. Az EU egésze egy százalék körüli növekedésben van, a keleti piacok még annyival sem nőnek, a déli nyitásnak pedig még nincs hatása. Az uniós pénzek viták és bürokratikus okok miatt nem jönnek. Ez semmiképp se a gyorsuló növekedés pályája.
- No és monetáris oldalról a hatások: egy százalék alatti a jegybanki kamat, lehetne-e még alacsonyabb? Vagy jobb, ha az MNB más eszközökkel lazít?
- Keynestől tudjuk: a tartósan nulla körüli kamat mellett a monetáris politika elveszíti erejét és lehetőségeit, emellett a megtakarításokat a biztonságos bankrendszerből a kockázatos és nem is jól ellenőrizhető befektetés felé tereli, ami lehet kakaóbab, festmény vagy harmadik lakás is. A magyar gazdaság föllendítéséhez az intézményi bizalom és a kiszámíthatóság, a szabályozás átláthatósága szükséges. Ezek döntően nem a jegybank kezében lévő, de létező és bevethető eszközök.
- Evezzünk a tengerentúlra: Donald Trump lesz a következő amerikai elnök. Milyen évek következhetnek az Egyesült Államokban, a világgazdaságban?
- Elég szembetűnő, hogy az új elnök példaképe Ronald Reagan, akinek megítélése vitatott ugyan, de az időszakában Amerika egyik legsikeresebb évtizedét tudhatta maga mögött. Az adócsökkentés jó irány, és azt gondolom, hogy az adósság szintje – az amerikai GDP 103

százaléka – már nem ad teret a fedezetlen költekezésre. Mindezek miatt az amerikai gazdaság motorja húzza majd a világgazdaságot, ahol a verseny erősödése mindenkit új megoldásokra kényszerít majd.